

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir

Judecători: Toma Nadejda, Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de avocatul Postolachi Nicolae în numele condamnantului Scoarță Petru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2019, în cauza penală în privința lui

Scoarță Petru xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx, domiciliat în xxxxx

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 30.10.2017 – 16.11.2017;

Instanța de apel: 16.10.2018 – 19.02.2019;

Instanța de recurs: 10.04.2019 – 20.11.2019.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 16 noiembrie 2017, în baza acordului de recunoaștere a vinovăției, Scoarță Petru a fost declarat vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 2000 unități convenționale sau 100000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Scoarță Petru în perioada 19.07.2017 - 23.07.2017, susținând că are influență asupra persoanelor cu demnitate publică din cadrul Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, Procuraturii Chișinău, oficiul Buiucani, și Inspectoratului de Poliție

Buiucani, care conduceau și efectuau urmărirea penală în cauza penală nr. 2017031269, pornită conform art. 152 alin. (2) și 287 alin. (2) Cod penal, pe faptul comiterii de către Lazari Alexandru a infracțiunilor indicate, a pretins, a acceptat și a primit la 19.07.2017 de la Lazari Ionela, soția lui Lazari Alexandru, și de la Lazari Petru, tatăl lui, suma de 3500 Euro în numerar, echivalentul a 73402,35 lei RJVI conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a RM la acel moment, pentru a obține aplicarea în privința lui Lazari Alexandru a măsurii preventive arestul la domiciliu, cu eliberarea lui din starea de arest preventiv.

Continuând acțiunile sale Scoarță Petru în perioada 21.07.2017 - 03.08.2017 a pretins de la Lazari Ionela și Lazari Pentru mijloace financiare în sumă de 10000 Euro, echivalentul a 211276 lei RM conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a RM la acel moment, ce constituie proporții deosebit de mari, pentru ca să influențeze persoanele publice din cadrul Inspectoratului de Poliție Buiucani și persoanele cu demnitate publică din cadrul Procuraturii Chișinău, oficiul Buiucani, să adopte o hotărâre favorabilă în privința lui Lazari Alexandru în cadrul cauzei penale pornite în privința lui.

3. Sentința instanței de fond a fost atacată cu recurs de către inculpatul Scoarță Petru, solicitând admiterea recursului și casarea parțială a sentinței Judecătoriei mun. Chișinău, sediul Buiucani din 16.11.2017, rejudecarea cauzei, aplicarea unei pedepse mai blânde decât cea prevăzută de lege inculpatului Scoarță Petru pentru fapta comisă și anume amenda în mărime minimă potrivit prevederilor art. art. 79, 63 alin. (3) Cod penal.

În argumentarea recursului depus, avocatul Căuș Miroslav a invocat următoarele:

- sentința primei instanțe este neîntemeiată în partea aplicării pedepsei;
- în cadrul judecării cauzei apărarea a făcut aluzie la un șir de circumstanțe atenuante care ar fi acordat posibilitatea inculpatului de a-i fi fost stabilită o pedeapsă mai blândă decât cea aplicată, și anume Scoarță Petru și-a recunoscut vinovăția în săvârșirea faptelor incriminate, s-a căit sincer, se caracterizează pozitiv la locul de trai și de muncă, a încheiat acord de recunoaștere a vinovăției, are la întreținere un copil minor, colaborarea activă cu organul de urmărire penală;
- toate cele precizate împreună cu alte circumstanțe pe care apărarea ține neapărat să le menționeze sunt propice aplicării unei pedepse mai blânde învinuitului, dânsul fiind unicul întreținător al familiei, se caracterizează din punct de vedere pozitiv, având un comportament profesional și aptitudini practice, de asemenea se bucură de respect în societate, iar lipsirea de libertate a acesteia nu doar că este irațională și neîntemeiată, dar ar provoca agravarea situației mai multor persoane;

- acestea fiind spuse, consideră că instanța trebuia să ia neapărat în considerație tot cumulul de circumstanțe indicate și să-i stabilească lui Scoarță Petru o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de lege prin aplicarea prevederilor art. 79, 63 alin. (3) Cod penal și anume amenda în mărime minimă și anume în mărime de 500 u.c.

3.1. Împotriva sentinței menționate a declarat recurs procurorul în Procuratura Anticorupție, Galeru Vitalie, solicitând examinarea prezentului recurs, admiterea lui, casarea sentinței din 16 noiembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, în partea ce ține de aplicarea pedepsei. A recunoaște pe inculpatul Scoarță Petru vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute în art. 326 alin. (1) din Codul penal și a-i aplica o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu executarea acestei pedepse în penitenciar de tip semiînchis. A trece gratuit în proprietatea statului de la Scoarță Petru, contravaloarea mijloacelor financiare în sumă de 3 500 Euro echivalent a 73 402, 35 lei, care au constituit obiectul material de infracțiuni, primite de către acesta de la Lazari Ionela și Lazari Petru. A dispune păstrarea corpurilor delictive.

În argumentarea recursului depus, acuzatorul de stat a invocat următoarele:

- pedeapsa aplicată este prea blândă;

- consideră că pedeapsa stabilită de instanță nu este în măsură să asigure scopurile instituției pedepsei penale;

- în acest sens, acuzarea remarcă că deși inculpatul și-a recunoscut vina comiterea infracțiunii incriminate și a solicitat examinarea procesului penal conform procedurii acordului de recunoaștere a vinovăției, acuzarea consideră că în rezultat aplicării față de acesta a unei pedepse sub formă de amendă, nu este în măsură de corectă și a reeduca condamnatul și nu poate fi realizată și restabilită echitatea socială;

- pedeapsa aplicată, nu poate asigura scopul preventiv, reieșind din faptul că este una prea blândă;

- acuzarea consideră că stabilirea pedepsei solicitate în discurs, este în măsură să asigure realizarea scopurilor pedepsei penale atât din partea ce ține de prevenirea fenomenului infracțional, cât și în partea ce ține de combaterea acestuia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2019, a fost respins recursul avocatului Căuș Miroslav în numele inculpatului Scoarță Petru, admis recursul procurorului, casată parțial sentința în partea individualizării pedepsei, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care lui Scoarță Petru recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal i s-a stabilit pedeapsa închisorii pe un termen de 2 ani și 6 luni, în penitenciar de tip semiînchis.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a reținut că instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Totodată, privitor la stabilirea pedepsei penale, instanța de recurs a conchis că instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, incorect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, nu a ținut cont de limitele de pedeapsă prevăzute de lege, gradul de pericol social al faptei săvârșite reflectat de împrejurările săvârșirii sale, poziția procesuală a inculpatului în cadrul procesului penal, dar și personalitatea acestuia.

Instanța de recurs a reținut ca întemeiat argumentul acuzatorului de stat potrivit căruia, aplicarea față de inculpat a unei pedepse sub formă de amendă, nu este în măsură de a corecta și a reeduca condamnatul și nu poate fi realizată și restabilită echitatea socială, pedeapsa aplicată, nu poate asigura scopul preventiv, reieșind din faptul că este una prea blândă.

La stabilirea pedepsei s-a constatat că, lipsesc circumstanțe agravante în temeiul art. 77 Cod penal, iar în calitate de circumstanțe atenuante în temeiul art. 76 Cod penal, instanța de recurs a reținut: comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave și căința sinceră.

Din aceste considerente și ținând cont de circumstanțele comiterii infracțiunii, personalitatea inculpatului, care nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, anterior nu a fost judecat, de lipsa circumstanțelor agravante și prezența circumstanțelor atenuante, de faptul că inculpatul este pensionar MAI, a activat în domeniu, persoanele de la care a pretins și acceptat suma de bani au avut încredere în acesta având în vedere că este un fost colaborator al MAI, faptele sale afectând imaginea instituțiilor statale și organelor de ocrotire a normelor de drept, instanța de recurs consideră că scopul pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii noii infracțiuni, poate fi realizat doar cu izolarea inculpatului de societate, cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de recurs a reținut că, sancțiunea pentru infracțiunea de la art. 326 alin. (1) Cod penal, prevede pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 2000 la 3000 unități convenționale sau cu închisoare de până la 5 ani, astfel, ținând cont de prevederile art. 80 Cod penal, instanța de recurs consideră

necesar de a aplica pedeapsa penală sus menționată, stabilind cuantumul prevăzut de sancțiunea normei penale incriminate, pedeapsă care se încadrează în noile limite stabilite prin reducerea cu o treime din maximumul prevăzut de sancțiune.

Astfel, nu poate fi reținut ca întemeiat argumentul avocatului în interesele inculpatului potrivit căruia, prima instanța trebuia să ia neapărat în considerație tot cumulum de circumstanțe indicate și să-i stabilească lui Scoarță Petru o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută de lege prin aplicarea prevederilor art. 79, 63 alin. (3) Cod penal și anume amenda în mărime minimă și anume în mărime de 500 u.c.

Or, ținând cont de caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpat, motivul și scopul comiterii infracțiunii, personalitatea inculpatului, condițiile de viață ale familiei acestuia, influența pedepsei stabilite asupra corectării vinovatului, instanța de recurs a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc doar cu stabilirea unei pedepsei sub formă de închisoare.

Mai mult, pornind de la prevederile art. 79 alin. (1) Codului penal, ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. Săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională. (1¹) Poate fi considerată excepțională atât o circumstanță atenuantă, cât și un cumul de asemenea circumstanțe legate de situațiile menționate la alin.(1).

Instanța de recurs a considerat că, circumstanțele menționate de către apărare, nu pot fi apreciate ca fiind circumstanțe excepționale ce ar justifica aplicarea sub limita minimă a pedepsei prevăzute de sancțiunea articolului incriminat.

Ca excepționale, instanța urmează să stabilească, astfel de împrejurări care

micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și date privind personalitatea făptuitorului (grad de invaliditate — I, II (persoana cu dezabilități severe și accentuate), merite deosebite față de societate, alte circumstanțe de importanță majoră).

Instanța de recurs a ținut să menționeze, că infracțiunile prevăzute la art. 326 Cod penal prezintă o amenințare tot mai gravă pentru preeminența dreptului, democrație și drepturile omului, subminând principiile buneii administrări, echității și justiției sociale, denaturând concurența, împiedicând dezvoltarea economică și periclitând stabilitatea instituțiilor democratice și temelia morală a societății.

6. Decizia instanței de recurs este atacată cu recurs în anulare de către avocatul Postolachi Nicolae în numele condamnatului Scoarță Petru, care solicită admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău și a sentinței, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a invocat următoarele argumente:

- instanțele în mod incorect au examinat prezenta cauză în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, deoarece din declarațiile condamnatului rezultă că, de fapt, dânsul nu și-ar fi recunoscut vinovăția;

- banii pe care i-a primit Scoarță Petru nici nu au fost destinați și nici nu au făcut obiectul unei intervenții sau colaborării ascunse dintre acesta cu persoanele cu funcții de răspundere din cadrul IP Buiucani. Iar persoanele din cadrul IP Buiucani nici nu sunt în cunoștință despre careva sume de bani planificate a servi drept modalitate pentru a schimba măsura preventivă lui Lazări Alexandru.

7. Prin referința depusă, procurorul pledează pentru inadmisibilitatea recursului în anulare.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 456 alin. (1) și art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat, în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

În dispoziția art. 455 alin. (2) Cod de procedură penală, se specifică căror cerințe trebuie să corespundă cererea de recurs în anulare, în special conținutul acesteia. Norma procesuală reglementează obligația recurentului de a aduce în

textul recursului argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală.

În speța supusă judecării, din conținutul recursului declarat, se constată că autorul acestuia solicită casarea deciziei instanței de recurs ordinar adoptată la caz și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece consideră, că instanțele în mod incorect au examinat prezenta cauză în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției, deoarece din declarațiile condamnatului rezultă că, de fapt, dânsul nu și-ar fi recunoscut vinovăția și în cele din urmă neinvocând nici un temei din cele prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală.

Colegiul penal menționează, că prevederile alin. (1) art. 453 Cod de procedură penală, stipulează expres care sunt temeiurile de declarare a recursului în anulare și anume, că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii, iar alineatul (2) al aceluiași articol prevede că recursul în anulare este inadmisibil, dacă nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în prezentul articol sau este declarat repetat.

În același context, instanța de recurs în anulare specifică, că hotărârea judecătorească irevocabilă împiedică redeschiderea procesului penal, cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

În conformitate cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se consideră încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Raportând normele citate la textul recursului declarat, se constată că recurentul nu invocă circumstanțe concrete, considerate a fi relevante pentru dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel sau un viciu fundamental, cu indicarea normelor legale care prevăd drepturile și libertățile pretinse a fi esențial încălcate, denumirea acestor drepturi și libertăți, esența încălcărilor respective raportată la normele procesual penale și la alte legi naționale, convenții și tratate internaționale, modul și măsura în care încălcările presupuse

ar fi afectat hotărârea atacată, omițându-se cu desăvârșire argumentarea ilegalității hotărârii contestate în acest sens.

Deci, se constată că autorul recursului în anulare nu a respectat cerințele legale și a neglijat prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală - cea mai esențială cerință față de recurs, neinvocând concret unul din temeiurile prevăzute de art. 453 Cod de procedură penală, conținutul acestuia și argumentarea din punct de vedere nu al stării de fapt, ci al problemei de drept, ce este incidentă cauzei și dacă aceasta are importanță pentru jurisprudență.

Prin urmare, Colegiul penal constată, că recursul în anulare declarat de către apărătorul condamnatului, este motivat prin prisma dezacordului cu modalitatea de apreciere a vinovăției de către instanța de recurs ordinar, fapt ce nu constituie temei pentru recurs în anulare, în sensul dispoziției stipulate la art. 453 Cod de procedură penală. Astfel, recursul în anulare nu întrunește condițiile de conținut prevăzute în articolele specificate, iar instanța de recurs în anulare nu este competentă să completeze din oficiu recursul în anulare al condamnatului cu circumstanțe în fapt și în drept, ce le-ar justifica sub acest aspect, întrucât, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

La fel, Colegiul penal remarcă acel fapt, că competența de rejudecare a hotărârilor judecătorești irevocabile poate fi exercitată pentru a corecta erorile de drept, și nu pentru o revizuire a aspectelor de fapt. Punerea la îndoială a modului de administrare a probelor și reaprecierea acestora la etapa recursului în anulare, după cum solicită recurentul, nu se încadrează în art. 453 Cod de procedură penală.

În temeiul celor expuse și ținând cont de faptul că recurentul a formulat recursul în anulare cu încălcarea prevederilor art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, se va impune inadmisibilitatea acestuia, din motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

9. În conformitate cu art. 432 alin.(2) pct.1) și art. 456 Cod procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de avocatul Postolachi Nicolae în numele condamnatului Scoarță Petru, împotriva deciziei Colegiului

penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2019, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art. 455 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **20 decembrie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor